

In het Arubaanse Jeugdparlement izou, naar het voorbeeld van Curaçao (foto), jongeren worden geleerd met elkaar in debat te treden over de hen aangaande maatschappelijke aangelegenheden.

Arubaans jeugdparlement beoogt 'leiders nieuwe stijl'

Jeugdparticipatie in ontwikkeling

Met de presentatie van de 23 leden aan het publiek, in mei jongstleden werd de organisatie verankerd in een stichting: het Arubaanse Jeugdparlement is daarmee een feit. Het is een initiatief dat hoge verwachtingen schept en een even hoge inzet vereist om aan die verwachtingen te kunnen voldoen. Een goed functionerend Jeugdparlement is een uitstekend instrument om jongeren te helpen zich te vormen als persoon, als (wereld)burger en als leider.

Door Hellen van der Wal

Niet alleen de jeugd-parlementariërs zelf hebben hoge verwachtingen. Zij moeten zich ook waarmaken naar hun achterban: de scholen en jeugdorganisaties die hen als hun afgevaardigden hebben gekozen.

Op het stichtingsbestuur rust de zware verantwoordelijkheid om dit avontuur op het gebied van de jeugdparticipatie in goede banen te leiden.
In 1991 stond tijdens een vergadering van de Verenigde Naties in Kopenhagen het belang en de noodzaak van jeugdparticipatie op alle niveaus van de samenleving nadrukkelijk op de agenda. Voor de ATHA, het overkoepelend orgaan van jeugdorganisaties in Aruba, was dat in mei 2001 een reden om met een notitie over een jeugddebat te komen.

Naar voorbeeld van hetgeen in Curaçao al werd toegepast, zou jongeren worden geleerd met elkaar in debat te treden over de hen aangaande maatschappelijke aangelegenheden.
Het idee werd destijds door de overheid echter niet uitgevoerd. Het was de nieuw aangetreden minister van Sociale Zaken, Marisol Tromp, die tijdens het door haar uitgeroepen 'Jaar van de Jeugd' in 2002 aankondigde zo snel mogelijk een jeugdparlement te willen realiseren. Een gemengde commissie met leden afkomstig uit zowel de jeugdsector als de overheid bracht datzelfde jaar nog advies uit.

In afwijking van het ATHA-rapport werd niet gekozen voor een jeugddebat, omdat het de jongeren in twee elkaar bestrijdende partijen zou opdelen. De commissie achtte naast vorming vooral ook samenwerking belangrijk, met als uiteindelijk doel het kweken van 'leiders nieuwe stijl'. Deze leiders hebben niet uitsluitend oog voor resultaten en materiële aangelegenheden, maar vooral ook voor het proces en het welzijn van de medemens en de medewerker. Ook werd geadviseerd de organisatie zoveel mogelijk los te doen zijn van de politiek, vanwege de objectiviteit en de duurzaamheid. Hoewel ook de commissie aangaf dat het woord 'Jeugdparlement' de lading niet dekt, is deze benaming uiteindelijk toch gebleven.

Het woord suggereert dat het hier een officieel college betreft – een jeugdafdeling van het Parlement – dat kan participeren in overleg en besluitvorming. De Staatsregeling van Aruba (de Arubaanse grondwet) maakt dit echter niet mogelijk. Contacten met zowel de Staten als de regering kunnen slechts plaatsvinden op basis van vrijwilligheid. Het is de bedoeling dat daarvoor protocollen worden afgesloten.

INRICHTING

De adviescommissie 'Jeugd-parlement' werd na het uitbrengen van haar nota omgezet in een 'oprichtingscommissie', die het voorgestelde stappenplan moest realiseren. Er moesten een heleboel zaken tegelijkertijd opgestart worden.
Er werd begonnen met voorlichting in de scholen en bij jeugdorganisaties, om daarmee ook de verkiezingscampagnes voor de 60 leden van de Jeugdraad te initiëren. Uit de Jeugdraad zou vervolgens het 23-koppige Jeugdparlement worden samengesteld. De Jeugdraad is ingericht als een vereniging met een eigen gekozen bestuur.

Het Jeugdparlement is een commissie van de vereniging en moet verantwoording afleggen aan de Jeugdraad.
Daarnaast moest een stichting worden opgericht, voor het beheer en de ondersteuning van de Jeugdraad en het Jeugdparlement en moest er een ondersteunend bureau worden opgezet en bemand. Andere trajecten bestonden uit het opzetten van een begroting, een trainings-programma en het aanzoeken van trainers, alsmede het leggen van contacten voor samenwerking met de Staten en met de Regering. Alles moest tegelijk om in het voorjaar van 2003 de publiekspresentatie van Raad en Parlement te kunnen realiseren en de statuten van de stichting te verlijden.
De Stichting 'Fundashon Parlamento Hubenil Aruba' werd op 9 juni jl. opgericht door de minister van Sociale Zaken op persoonlijke titel. Alle bestaande commissies en subcommissies die zich bezighielden met aspecten van het Jeugdparlement en de Jeugdraad moeten nu worden omgevormd tot officiële commissies van de stichting.

DOELSTELLING

De gedachte achter jeugdparticipatie is dat jongeren moeten kunnen participeren aan besluitvorming over onderwerpen die hen aangaan. Het is een uitwerking van de rechten van het kind, zoals vastgelegd in het Kinderrechtenverdrag van de Verenigde Naties, dat ook door Aruba is geratificeerd.

> De gedachte achter jeugdparticipatie is dat jongeren participeren aan besluitvorming over onderwerpen die hen aangaan.

Met het Arubaanse Jeugdparlement wordt dàt doel niet bereikt. De doelstelling is meer beperkt en de statuten van de stichting 'Fundashon Parlamento Hubenil Aruba' spreken dan ook van 'het bevorderen van de maatschappelijke participatie van de Arubaanse jeugd door hen gehoor te geven in zaken die hen aangaan, waarbij zoveel mogelijk uitvoering wordt gegeven aan de artikelen 12, 13, 14, 15 en 17 van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind'.
Volgens artikel 2 van de statuten moet dat doel onder meer worden bereikt door:
a. het stimuleren, coördineren en ondersteunen van de activiteiten van de 'Conseho Hubenil Aruba' (Jeugdraad) en het 'Parlamento Hubenil Aruba' (Jeugdparlement);
b. het samenwerken met instanties, instellingen en/of organisaties in Aruba of daarbuiten, die een soortgelijk of aanverwant doel nastreven;
c. het beleggen van vergaderingen voor het jeugdparlement met de Staten van Aruba en de Ministerraad;
d. het bevorderen van leiderschapskwaliteiten, communicatie, betrokkenheid en medezeggenschap van de jeugd binnen de gemeenschap.

Tito Sapuana, bestuurslid van de ATHA, is vanaf het begin bij de voorbereidingen voor het Jeugdparlement en de Jeugdraad betrokken.
Tito is blij dat van het eerste idee van jeugddebat is afgestapt, omdat hij al bij de eerste kennismakingsbijeenkomst zijn opvattingen zag bevestigd: "Het was een rommelige en luidruchtige bijeenkomst, waar we naast de nodige kennismaking ook zes jongeren moesten uitkiezen die tijdens de presentatie van de 'parlementsleden' aan het publiek een korte inleiding zouden houden over de doelstelling en werkwijze van het Jeugdparlement. Iedereen wilde dat doen en het ging er hard tegenaan. Uiteindelijk zijn er toch zes gekozen. Ik heb ze toen wel duidelijk gemaakt, dat dit soort gedrag niet kon. Dat het gaat om regels, discipline, structuur en samenwerking en dat ik dat zou eisen van ze. Je kunt niet altijd jong zijn met de jongeren, zoals sociaal werkers. Je moet als volwassene ook een 'role model' kunnen zijn door ze aan te geven hoe het hoort en door grenzen te stellen. Daar hebben jongeren geen moeite mee. In tegendeel! We hebben daar gezamenlijk afspraken over gemaakt. De opstelling van de jongeren was tijdens de eerste trainingsbijeenkomst begin juni dan ook heel positief en constructief."

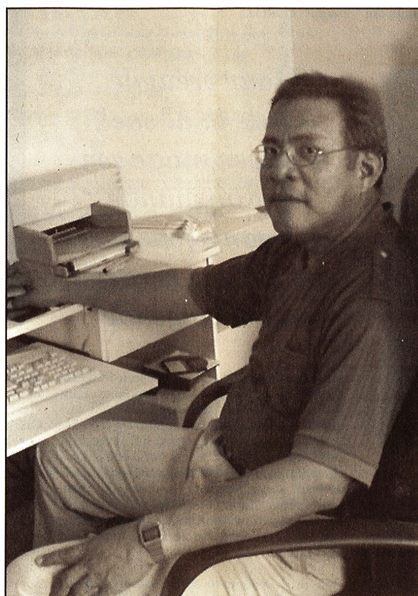
> 'Je kunt niet altijd jong zijn met de jongeren, je moet als volwassene ook een *role model* kunnen zijn.'

POTENTIEEL

Tito Sapuana is een groot voorstander van initiatieven als het Jeugdparlement, mits het project nu verder goed inhoud en richting wordt gegeven.
"Er zijn hier te weinig activiteiten en mogelijkheden voor jongeren om zich te vormen", stelt hij. "En dat terwijl ze zoveel potentieel hebben. Kijk maar naar de projecten die de studenten van de Julianaschool en het EPI recentelijk weer hebben uitgevoerd, van Science Fair tot culturele evenementen.
Ook weten jongeren heel goed wat er aan de hand is. Ze moeten geholpen worden om dat aan te pakken en om structuren aan te brengen, maar ze moeten juist niet leren om anderen te gebruiken om zaken gedaan te krijgen. Dat is een groot risico als het Jeugdparlement geen goede invulling krijgt. Onder de 'jeugdparlementariërs' waren er genoeg die in eerste instantie dachten, dat ze een salaris zouden krijgen!"
Jongeren leren van voorbeelden die hen worden gegeven, aldus Sapuana.
"Met het Jeugdparlement moeten we proberen nieuwe leiders te creëren, mensen die zich bewust zijn van hun sociale verantwoordelijkheid. Niet alleen het werk telt, maar ook het welzijn van de werkers. Je moet niet het streven naar materialisme voorop stellen, maar ook leren dat je bereid moet zijn om vrijwilligerswerk te doen, om iets terug te doen voor de maatschappij."

"Daarbij moeten we zelf wel het goede voorbeeld geven, ook binnen de organisatie van het Jeugdparlement en wat daar omheen zit. We moeten echter niet vergeten dat de jongeren die in de Jeugdraad en in het Jeugdparlement zijn gekozen in een heel kwetsbare positie zitten. Ze moeten zelf nog heel veel leren en ze moeten die kans ook daadwerkelijk krijgen. Ze moeten gemotiveerd blijven, ook door van het Jeugdparlement en de Jeugdraad dynamische en actieve omgevingen te maken.
Daarnaast hebben ze een grote verantwoordelijkheid op zich genomen, want hun achterban, dus de school of de jeugdorganisatie die hen hebben gekozen, willen weten wat er wordt gedaan en hoe hun standpunten naar voren worden gebracht.
De leden van de Jeugdraad en het Jeugdparlement moeten door de stichting dan wel in staat worden gesteld om deze verantwoordelijkheid te dragen. Daarnaast lopen de jongeren het risico dat zij verkeerde boodschappen meekrijgen of door buitenstaanders worden benaderd, omdat die misschien de indruk hebben, dat dit een kweekvijver is voor nieuw politiek bloed en daar voor eigen doeleinden gebruik van willen maken. Het is juist een kweekvijver voor nieuw bloed op allerlei terrein. De stichting moet deze kwetsbaarheden en risico's niet onderschatten."

Het zou daarom goed zijn dat de ontwikkelingen en activiteiten van het Jeugdparlement, ook door de scholen en organisaties die hun jeugdige vertegenwoordigers hebben afgevaardigd, kritisch en opbouwend worden gevolgd en zonodig begeleid. Tenslotte is het vormen van jongeren tot verantwoordelijke en mondige (wereld)burgers een gemeenschapstaak.

Tito Sapuana van de ATHA stond aan de wieg van het jeugdparlement op Aruba